

Ny Bokin'i Daniela — Iraika amby telopolo sy zato

Famoahana ny Tenona Ara-paminaniana: Mampifandray ny Teboka avy ao amin'ny Apokalypsy amin'ny Zava-misy Ankehitriny

Jeff Pippenger

2024-03-12

Tamin'ny lahatsoratra teo aloha dia nanamarika isika fa ny Millerita dia nahafantatra fa izy ireo no nanatanteraka ny fanoharana momba ireo virijiny folo, ny Habakoka toko faharoa ary ny Ezekiela toko faharoa ambin'ny folo, andininy iraika amby roapolo ka hatramin'ny valo amby roapolo. Ireo andininy ao amin'ny Ezekiela dia manambara fa rehefa tanteraka amin'ny fomba lavorary amin'ny andro farany ireo andalan-teny ara-paminaniana telo ireo, dia ho tanteraka “ny vokatry ny fahitana rehetra.” Rahavavy White koa dia miresaka momba izany toe-javatra izany.

“Ao amin'ny Apokalypsy no ihaonan'ireo boky rehetra ao amin'ny Baiboly sy iafarany. Eto no famenon'ny bokin'i Daniela. Ny iray dia faminaniana; ny iray kosa fanambarana. Tsy ny Apokalypsy no boky voaisy tombo-kase, fa ilay ampahan'ny faminanian'i Daniela izay mahakasika ny andro farany. Nandidy ilay anjely hoe: ‘Fa ianao kosa, ry Daniela, akatòny ny teny, ary asio tombo-kase ny boky mandra-pihavin'ny andro farany.’ Daniela 12:4.” Asan'ny Apostoly, 585.

Ny fanoharana ny amin'ny virijina folo dia averina amin'ny litera sy teny rehetra indrindra amin'ny andron'ny famehezana ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo, izay nanomboka tamin'ny 11 Septambra 2001 ary mifarana rehefa akatona amin'ireo virijina adala ny varavarana amin'ilay lalàn'ny Alahady ho avy tsy ho ela. Ao anatin'izany vanim-potoanan'ny tantara izany no anehoana ny vokatry ny fahitana rehetra voasolon-tena ao amin'ny hoe “mihaona sy mifarana ao ny boky rehetra ao amin'ny Baiboly.”

Efa nanorina fototra iray amin'ny fahatakarana isika tao amin'ilay lahatsoratra teo aloha mba hanehoana ny tsipika ivelan'ny tantara izay aseho ao amin'ny andininy faha-efapolo amin'ny Daniela iraika ambin'ny folo, izay maneho ny tantara ara-politikan'ny tandrok'ilay bibin'ny tany, dia ny tandroka Repoblikana. Izany tantara izany dia mifanitsy amin'ny tantara ara-pivavahan'ny tandroka Protestanta marina an'ilay bibin'ny tany. Efa nofaritantsika ny tsipika faminaniana vitsivitsy izay miresaka ny tandroka Repoblikana an'ilay bibin'ny tany, ary apetratsika eo ambonin'ilay tantara ara-paminaniana izay nanomboka tamin'ny fotoan'ny farany tamin'ny 1989 ireo tsipika ireo.

Ny fotoana ara-paminaniana momba ilay bibidia avy amin'ny tany, izay nanomboka tamin'ny 1776 ka nifarana tamin'ny fotoanan'ny farany tamin'ny 1798, no tsipika kasainay hampiasaina mba hiezahana hampivondrona ireo tsipika rehetra izay miasa sy mampisy vokany ankehitriny. Ny vanim-potoana 1776 ka hatramin'ny 1798 dia mitondra ny mariky ny Alfa sy Omega, satria manomboka sy mifarana amin'ny hetsika ara-dalàna izy, izay teny lazain'ny firenena.

“Ny fitenenan’ny firenena dia ny asan’ireo manam-pahefana mpanao lalàna sy mpitsara ao aminy.” Ilay Ady Lehibe, 443.

Ny toetra lehibe iray mampiavaka ilay bibidia avy amin’ny tany dia ny fiteniny. Ny Lalàm-panorenan’i Etazonia dia tahirin-kevitra avy amin’Andriamanitra izay nanokatra ny varavarana ho amin’ny fahalalahana ara-pivavahana sy ara-politika, ary tamin’ny fanaovana izany dia nitelina ny “safo-drano” fanenjehana izay efa notanterahin’ny mpanjakan’i Eoropa sy ny fiangonana katolika nandritra ny taonjato maro.

Ary namoaka rano tahaka ny riaka avy tamin’ny vavany ny menarana hanaraka ilay vehivavy, mba hoentin’ny riaka izy. Fa ny tany namonjy ilay vehivavy, ary ny tany niloa-bava ka nitelina ny riaka izay naloaky ny dragona avy tamin’ny vavany. Apokalypsy 12:15, 16.

Amin’ny faran’ny fanjakan’ily bibidia avy amin’ny tany, amin’ny maha-fanjakana fahenina ao amin’ny faminaniana ara-Baiboly azy, dia hiteny indray izy; nefa amin’izany fotoana izany kosa dia hiteny tahaka ny dragona izy, amin’ny fanerena ny lalàn’ny Alahady.

Ary hitako fa, indro, nisy bibidia iray koa niakatra avy tamin’ny tany; ary nanana tandroka roa tahaka ny zanak’ondry izy, nefa niteny toy ny dragona. Apokalypsy 13:11.

Ny bibidia avy amin’ny tany dia nanomboka ho fanjakana fahenina tamin’ny 1798, raha nalàna ny herin’ny fahefana papaly.

«Ary rehefa ny Fanjakan’ny Papa, izay norobaina ny heriny, dia noterena hitsahatra amin’ny fanenjehana, dia nahita hery vaovao niakatra i Jaona mba hamerina hanakoako ny feon’ily dragona, sy hanohy ilay asa masiaka sy feno fitenenan-dratsy tamin’Andriamanitra ihany. Io hery io, izay farany hiady amin’ny fiangonana sy ny lalàn’Andriamanitra, dia nosoloan-tena tamin’ny bibidia iray manana tandroka tahaka ny an’ny zanak’ondry.» Signs of the Times, November 1, 1899.

Tamin’ny taona 1798, raha nahazo ny ratra mahafaty ny fahefan’ny papa, dia niteny i Etazonia; ary tahaka ny mahazatra mandrakariva amin’ny Alfa sy Omega, ny fitenenana tany am-piandohana dia nialoha lalana ny fitenenana any amin’ny farany. Ny Alien and Sedition Acts dia nambaran’ny lalàna tamin’ny taona 1798, ho tandindon’ireo lalàna ampiharina amin’ny farany izay mikasika ny fifindra-monina tsy ara-dalàna sy ny haino aman-jery.

Ny vanim-potoana dinihintsika manomboka amin’ny 1776 ka hatramin’ny 1798 dia mitondra ny mariky ny Alfa sy Omega, satria izy no manondro ny “fitenenana” nataon’ny Fanambarana ny Fahaleovantena tany am-piandohana, izay manaloka mialoha ny Alien and Sedition Acts tamin’ny 1798. Eo afovoan’izany vanim-potoana izany no ahitana ny Lalàm-panorenan’i Etazonia. Io vanim-potoana io dia manome fanehoana ara-paminaniana ny fanjakan’ily bibidia avy amin’ny tany, satria manomboka miteny tahaka ny zanak’ondry izy, nefa mifarana amin’ny lalàna maneho dragona ilay vanim-potoana. Kanefa, araka izay matetika mitranga, ny fiandohana sy ny fiafaran’ny zavatra iray dia mifanaraka amin’ny mifanohitra aminy. Ny mari-toerana voalohany amin’ily vanim-potoana dia aseho ao amin’ny mari-toerana farany, ary ny mari-toerana afovoany dia ny Lalàm-panorenan’i Etazonia, izay nohamafisin’ny fanjakana TELO AMBIN’NY FOLO. Ny

teny hebreo hoe “fahamarinana” dia noforonin’ny litera voalohany, narahin’ny litera fahatelo ambin’ny folo, ary narahin’ny litera farany amin’ny abidy hebreo.

Ny vanim-potoana izay saintsainintsika ankehitriny dia mitondra ny mari-pamantarana an’Ilay Voalohany sy Ilay Farany, Izay Fahamarinana. Ity vanim-potoana ity dia maneho fe-potoana iray izay mitondra ho amin’ny fiandohan’ny fanapahan’ily bibidia avy amin’ny tany amin’ny maha-fanjakana fahenina ao amin’ny faminanian’ny Baiboly azy, ary noho izany dia maneho koa fe-potoana iray izay mitondra ho amin’ny fiasaran’ny fanapahan’ily bibidia avy amin’ny tany amin’ny maha-fanjakana fahenina ao amin’ny faminanian’ny Baiboly azy. Io vanim-potoana io dia nanomboka tamin’ny fotoan’ny farany tamin’ny 1989. Ny 1776 ka hatramin’ny 1798 dia tokony hapetraka eo ambonin’ny 1989 ka hatramin’ny lalàna Alahady ho avy tsy ho ela, rehefa miteny tahaka ny dragona ily bibidia avy amin’ny tany, araka ny aschon’ny Alien and Sedition Acts.

Mendrika ny mametraka fahamarinana ara-paminaniana hafa iray ao anatin’ny fandalinantsika. Izany fahamarinana izany dia singa iray amin’ny “fotoanan’ny farany” amin’ny maha-tandindona azy, izay matetika tsy voamarika. Mety ho fantatry ny Advantisma Laodikeana tokoa fa ny taona 1798 no “fotoanan’ny farany,” kanefa amin’ny ankapobeny dia mifarana eo ny fahatakarana’izy ireo, satria tsy hainy akory fa ny tsipika rehetra momba ny fanavaozana dia mifanaraka amin’ireo tsipika hafa rehetra momba ny fanavaozana. Ny tsipika rehetra momba ny fanavaozana dia manomboka amin’ny “fotoanan’ny farany.”

I Moses dia naneho mialoha an’i Kristy, ary i Moses mihitsy no nilaza izany mazava, ary i Petera nanamafy izany ao amin’ny bokin’ny Asan’ny Apostoly.

Jehovah Andriamanitrao hanangana Mpaminany ho anao avy eo afovoanao, avy amin’ireo rahalahinao, tahaka ahy; Izy no hohenoinareo. Deuteronomia 18:15.

I Jesosy dia “hitovy amin’i” Mosesy.

Ary ankehitriny, ry rahalahy, fantatro fa tamin’ny tsy fahalalana no nanaovanareo izany, tahaka ny nataon’ny mpanapaka anareo koa. Fa ireo zavatra izay efa nambaran’Andriamanitra rahateo tamin’ny alalan’ny vavan’ny mpaminaniny rehetra, dia ny hiaretan’i Kristy fahoriana, no notanterahiny toy izany. Koa mibebaha ianareo, ary miova fo, mba hovanoina tsy ho hita ny fahotanareo, rehefa ho avy amin’ny fanatrehan’ny Tompo ny andro famelombelomana; ary Izy haniraka an’i Jesosy Kristy, Izay notorina taminareo rahateo teo aloha; Izay tsy maintsy horaisin’ny lanitra mandra-pahatongan’ny andro fanarenana ny zavatra rehetra, izay nolazain’Andriamanitra tamin’ny alalan’ny vavan’ny mpaminaniny masina rehetra hatramin’ny niandohan’izao tontolo izao. Fa Mosesy tokoa nilaza tamin’ny razana hoe: Mpaminany iray no hatsangan’i Jehovah Andriamanitrareo ho anareo avy amin’ny rahalahinareo, tahaka ahy; Izy no hohenoinareo amin’ny zavatra rehetra izay holazainy aminareo. Ary izao no hiseho: ny fanahy rehetra izay tsy hihaino izany Mpaminany izany dia hofongorana tsy ho isan’ny vahoaka. Eny, ary ny mpaminany rehetra hatramin’i Samoela sy izay rehetra nanaraka azy, dia izay rehetra niteny, no samy nanambara rahateo mialoha ireto andro ireto. Asan’ny Apostoly 3:17–24.

Ny fotoan'ny farany teo amin'ny tantaran'i Mosesy dia ny nahaterahany, ary izany dia tandindon'ny nahaterahan'i Kristy. Tamin'ny nahaterahan'i Kristy sy i Mosesy samy nisy fitomboan'ny fahalalana izay hizaha toetra izany taranaka izany. Ny fahalalana momba ny nahaterahan'izy roa tonta dia nitarika ny herin'ny dragona tao Egipta sy tao Roma samy hiezaka hamono ireo voatendry nampanantenaina ao amin'ny faminaniana. Ny mpiandry ondry teny an-tampon-kavoana sy ny olon-kendry avy tany atsinanana dia maneho ireo izay nahatakatra ny fitomboan'ny fahalalana tamin'ny fotoan'ny farany.

Ny zavatra matetika tsy voamarika dia izao: misy mariky ny lalana roa ao amin'ny fotoanan'ny farany. Tsy i Mosesy ihany no teraka, fa telo taona talohany dia teraka koa Aarona rahalahiny. Enim-bolana talohan'ny nahaterahan'i Kristy dia teraka koa Jaona, zanak'olo-mpiray tam-po aminy. Ny taona 1798 no tena ekena matetika ho “fotoanan'ny farany,” ary tamin'ny 1798 dia novonoina ilay bibidia (ilay rafitra ara-politika) izay notaingenan'ilay vehivavy janga nandritra ny Vanim-potoana Maizina, ary herintaona tatỳ aoriana dia maty koa ilay “vehivavy” izay nitaingina an'io bibidia io.

Tamin'ny taona 1989 dia nisy filoha roa. Reagan no nanapaka mandra-pahatongan'ny fanokanana tamin'ny taona 1989, ary avy eo dia Bush voalohany no nanomboka ny fitondrany. Ny fiafaran'ireo arivo roa ambin'ny enimpolo amby zato taona dia efa nasehon'ny fitopolo taona naha-babo tany Babylona, ary rehefa novonoin'i Jeneraly Kyrosy, zana-drahalahin'i Dariosa, i Belsazara tamin'ny alin'ny fanasana, dia i Dariosa no tena mpanjaka. Dariosa sy Kyrosy dia maneho ireo marika roa amin'izany fotoanan'ny farany izany.

Ny fifandraisana ara-paminaniana misy eo amin'i Mosesy sy Arona, Jaona sy Jesosy, Dariosa sy Kyrosy, ny fitondram-papa sy ny papa, ary Reagan sy Bush, dia samy loharanon'ny fahazavana ara-paminaniana avokoa raha dinihina amin'ny fomba fiasa marina. Ny tiana asongadina eto dia izao: Jaona, zanak'olo-mpiray tam-po amin'i Jesosy, no ilay feo miantso any an-efitra, izay efa naseho mialoha tamin'i Arona, rahalahin'i Mosesy, izay nandeha nankany an-efitra hihaona amin'i Mosesy mba ho feony.

Tao anatin'ny fe-potoana telopolo taona nialoha ny fanosorana an'i Kristy, ary tao anatin'ny telopolo taona nialoha ny antikristy, dia misy marika manondro ny “feo” iray. Ho an'i Kristy dia ilay feon'i Jaona niantso mafy tany an-efitra izany. Tamin'ny taona 533 dia namoaka didy i Justinien, izay nanondro ny antikristy ho mpanitsy ny heretika sy ho lohan'ny fiangonana. Ny didin'i Justinien no “feo” izay nanomana ny “didy” momba ny lalàn'ny Alahady tao amin'ny Konsilin'i Orléans tamin'ny taona 538.

Ny tafik'i Kyrosy Lehibe no feo nanambara fa efa antomotra ny handresen'i Dariosa an'i Babylona.

“Ny fahatongavan'ny tafik'i Kyrosy teo anoloan'ny mandan'i Babylona dia famantarana ho an'ny Jiosy fa efa nanakaiky ny fanafahana azy avy amin'ny fahababoana. Maherin'ny zato taona talohan'ny nahaterahan'i Kyrosy no efa nanononan'ny Tsindrimandry ny anarany, ary nampanoratra ny amin'ny asa tena izy izay hotanterahiny amin'ny fakàna tampoka ny tanànan'i Babylona sy amin'ny fanamboarana ny lalana ho amin'ny famotsorana ny zanaky ny

fahababoana. Tamin'ny alalan'i Isaia no efa nanaovana izao teny izao:"

“Izao no lazain'i Jehovah amin'ilay voahosony, dia amin'i Kyrosy, izay notantanako tamin'ny tanany ankavanana, mba hampanaiky firenena eo anatrehany; ... mba hamoha eo anoloany ny vavahady roa ravina; ary ny vavahady tsy hihidy; Izaho handeha eo alohanao, ka hahitsy ny fitoerana mikitoantoana; hotorotoroiko ny vavahady varahina, ary hotapahiko ny hidy vy; dia homeko anao ny rakitry ny maizina sy ny harena miafina ao amin'ny toerana takona, mba hahafantaranao fa Izaho, Jehovah, izay miantso anao amin'ny anaranao, no Andriamanitry ny Isiraely.' Isaia 45:1-3.” Mpaminany sy Mpanjaka, 551.

Rehefa ekena fa andalana roa vavolombelona na marika roa no anorenana ny “fotoan'ny farany” ara-paminaniana, dia azo ekena koa fa ny iray amin'ireo marika roa ireo dia maneho famantarana, fanambarana, na fampitandremana momba ny tantara manatona. Arona, Jaona, Kyrosy, ary Justinien dia maneho marika iray izay mialoha ny fotoan'ny farany. Ny fotoan'ny farany tamin'ny 1798 dia faran'ilay fe-potoana aseho hatramin'ny 1776 ka hatramin'ny 1798. Ny marika eo afovoan'izany tantara izany dia ilay feo miantso mafy any an-efitra noho ny tantara manatona. Izany tantara izany dia nanomboka tamin'ny famoahana iray nandà ny fitondrana jadona nataon'ny mpanjaka na ny papa, ary nifarana tamin'ny famoahana iray izay maneho ny toetran'ny mpanao didy jadona. Ilay famoahana teo afovoany dia naneho ny “fampitandremana” momba ilay tantara ho avy, ary izany fampitandremana izany dia ny hoe hovàna sy hofonanana amin'ny faran'ilay tantara ny Lalàm-panorenan'i Etazonia.

Io tsipika ara-tantara io dia nanomboka naverina tamin'ny 1989, ary mifarana eo amin'ny lalàn'ny Alahady izany rehefa lavina ilay fampitandremana avy any an-efitra, roanjato taona talohan'izany, tamin'ny 1789. Ny 1989 no fotoanan'ny farany eo amin'ny faran'ny andininy faha-efapolo, ary mifanaraka amin'ny fotoanan'ny farany tamin'ny 1798 izany. Ny 1989 dia mifanaraka amin'ny 1776, ary ny lalàn'ny Alahady no maneho ny 1798. Eo afovoan'io tantara io, izay anatanterahana ny vokatry ny fahitana rehetra, dia tanteraka ny tantara izay nanomboka tamin'ny 11 Septambra 2001 ka mitohy mandra-pahatongan'ny fampitandremana tamin'ny 1789, ary foanana ny Lalàm-panorenanana. Tsy maintsy misy marika eo afovoany, fa Andriamanitra tsy miova mandrakizay. Izany marika izany dia haneho fampitandremana ho an'ny tantara ara-paminaniana izay manomboka amin'ilay lalàn'ny Alahady efa antomotra.

Ny taona 1989 no manamarika ny fotoan'ny farany ao amin'ny andininy faha-efapolo, izay mitondra mankany amin'ny lalàn'ny Alahady ao amin'ny andininy faha-iraka amby efapolo. Ny hafatra fampitandremana izay tonga taorian'ny fotoan'ny farany, nefa talohan'ny lalàn'ny Alahady, dia ny 11 Septambra 2001. Mampitandrina izany fa amin'ny famaranana io vanim-potoanan'ny tantara io, ny Loza fahatelo izay tonga tamin'ny 11 Septambra 2001, ary nofehezina avy hatrany, dia hamely indray amin'ny maha-fahagagana tsy nampoizina azy, ary tanàna an'arivony no horavana. Rehefa tonga izany fandravana izany dia hanomboka ny asa mahagaga ataon'i Satana, ary izany asa izany dia manomboka amin'ilay lalàn'ny Alahady izay ho avy tsy ho ela.

“Enga anie ny vahoakan'Andriamanitra mba hahatsapa ny fandranganana mananontanona an'arivony maro amin'ny tanàna, izay ankehitriny saiky efa natolotra ho amin'ny

fanompoan-tsampy! Kanefa maro amin'ireo izay tokony hitory ny fahamarinana no miampanga sy manameloka ny rahalahiny. Rehefa tonga amin'ny saina ny herin'Andriamanitra izay mampiova fo, dia hisy fiovana mazava sy hentitra. Tsy hanana fironana hitsikera sy handrava ny olona. Tsy hijoro amin'ny toerana izay manakana ny mazava tsy hamirapiratra ho an'izao tontolo izao izy. Hifarana ny fitsikerany sy ny fiampangany. Miangona ho amin'ny ady ny herin'ny fahavalo. Misy ady mafy miandry antsika eo anoloana. Mifampitohiza, ry rahalahiko sy anabaviko, mifampitohiza. Mifamatòra amin'i Kristy. 'Aza milaza hoe: Fikambanana!... ary aza matahotra izay atahorany, na mangovitra. Jehovah, Tompon'ny maro, no hamasino; ary aoka Izy no hatahoranareo, ary aoka Izy no hampangovitra anareo. Dia ho fitoerana masina Izy; nefa ho vato mahatafintohina sy vatolampy mahasolafaka ho an'ny taranak'Isiraely roa tonta, ary ho fandrika sy tonta ho an'ny mponina ao Jerosalema. Ary maro aminy no ho tafintohina sy ho lavo ary ho torotoro, ary ho voafandrika sy ho voasambotra.'"

"Sehatra iray izao tontolo izao. Ireo mpilalao, dia ny mponina ao aminy, no miomana hisehatra amin'ny anjara asany ao amin'ilay tantara an-tsehatra lehibe farany. Tsy hitan'ny maso intsony Andriamanitra. Eo amin'ireo vahoaka betsaka amin'ny taranak'olombelona dia tsy misy firaisana, afa-tsy rehefa miara-mikambana ny olona mba hanatanteraka ny fikasany feno fitiavan-tena. Andriamanitra dia mijery. Hotanterahina ny fikasany momba ireo olom-peheziny mpikomy. Tsy natolotra eo an-tanan'ny olona izao tontolo izao, na dia avelan'Andriamanitra hanjaka mandritra ny fotoana iray aza ireo singan'ny fisavorovoroana sy ny tsy filaminana. Hery iray avy any ambany no miasa mba hampisy ireo seho lehibe farany ao amin'ilay tantara an-tsehatra,—dia Satana miseho ho Kristy, sady miasa amin'ny fitaka rehetra avy amin'ny tsy fahamarinana ao amin'ireo izay mamatotra ny tenany hiaraka ao amin'ny fikambanana miafina. Ireo izay manaiiky ho entin'ny firehetam-po ho amin'ny fiarahana mivondrona dia manatanteraka ny tetik'ilay fahavalo. Ny antony dia harahin'ny vokany."

"Ny fandikan-dalàna dia saiky tonga amin'ny fara-fetrany. Fisafotofotoana no mameno izao tontolo izao, ary fahatahorana lehibe no ho avy tsy ho ela amin'ny zanak'olombelona. Efa tena akaiky ny farany. Isika izay mahalala ny fahamarinana dia tokony hiomana ho amin'izay hipoitra tsy ho ela amin'izao tontolo izao ho toy ny fahagagana mahery vaika." Review and Herald, September 10, 1903.

Ny fampitandremana izay naseho an'ohatra tamin'ny fanombohan-kery ny Lalàm-panorenana tamin'ny 1789 dia ilay fampitandreman'ny anjely fahatelo, izay miverina amin'ny Kadesy faharoa, rehefa manomboka ny fanisiana tombo-kase an'ireo efatra alina sy efatra arivo amby iray hetsy. Izany fampitandremana izany dia ilay fampitandreman'ny feo voalohany ao amin'ny Apokalypsy toko faha-valo ambin'ny folo, ary tamin'izany fotoana izany dia tsy ireo trano lehibe tao New York City ihany no nirodana, fa niova koa ny tena votoatin'ny Lalàm-panorenana. Ny Lalàm-panorenana dia nosoratana ary niorina teo ambonin'ny lalàna anglisy, izay azo faritana tsotra izao ny foto-pisainany fototra hoe: "tsy manan-tsiny ny olona iray mandra-pahaporofo fa meloka." Ny Lalàm-panorenana dia nosoratana mba handavana izay fantatra amin'ny anarana hoe lalàna romana, izay azo faritana tsotra izao ny foto-pisainany fototra hoe: "meloka ny olona iray mandra-pahaporofo fa tsy manan-tsiny."

Ny fampitandremana avy any an-efitra tamin'ny 1789, izay nasehon'ny Lalàm-panorenana, dia maneho ny fampitandremana tamin'ny 11 Septambra 2001; ary tsy ny trano nirehitra ihany no nanamarika izany tantara izany tamin'ny fahatanterahana ara-bakiteny, fa ny fandalovana (fampandaniana) ny Patriot Act koa dia naneho izany fampitandremana izany.

Ny Lalànan'ny Patriotika (Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism Act of 2001) dia natolotra tao amin'ny Kongresin'i Etazonia fotoana fohy taorian'ny fanafihana fampihorohoroana tamin'ny 11 Septambra 2001. Ny volavolan-dalàna dia natolotra tao amin'ny Antenimieram-pirenena tamin'ny 23 Oktobra 2001, ary tao amin'ny Antenimieran-doholona tamin'ny 24 Oktobra 2001. Nosoniavin'ny Filoha George W. Bush ho lalàna izany tamin'ny 26 Oktobra 2001. Ny Lalànan'ny Patriotika dia natao hanamafisana ny fahafahan'ny governemanta manadihady sy misoroka asa fampihorohoroana ary hanitarana ny fahefana amin'ny fanaraha-maso sy ny fampiharana ny lalàna, ary nandà ilay foto-kevitra fototra sy iorenan'ny lalàna anglisy izay milaza fa tsy manan-tsiny ny olona iray mandra-pahaporofa ny helony. Mbola ampiasain'ny sangany ao anatin'ny governemanta hatramin'izao izy io mba hialana amin'ny fizotry ny lalàna araka ny tokony ho izy, ny fiainana manokana ary ny fitsarana ara-drariny.

Hanohy ity fandalinana ity isika ao amin'ny lahatsoratra manaraka.

“Inona no toetrantsika amin'izao andro mahatahotra sy manetriketrika izao? Indrisy, manao ahoana ny fireharehana manjaka ao amin'ny fiangonana, ny fihatsarambelatsihy, ny fitaka, ny fitiavana fitafiana, ny firaiketam-po amin'ny zava-poana sy ny fialam-boly, ary ny faniriana ho ambony indrindra! Ireo ota rehetra ireo no nandrakotra zavona ny saina, ka tsy voavaka ny zavatra mandrakizay. Moa tsy handinika ny Soratra Masina va isika, mba hahafantarantsika izay misy antsika ao amin'ny tantaran'izao tontolo izao? Moa tsy tokony ho tonga saina sy hahalala isika ny amin'ny asa tanterahina ho antsika amin'izao fotoana izao, sy ny toerana izay tokony hotanantsika amin'ny maha-mpanota antsika, raha mbola mandroso izao asa fampihavanana izao? Raha misy fiahiana ananantsika ny famonjena ny fanahintsika, dia tsy maintsy manao fiovana hentitra isika. Tsy maintsy mitady ny Tompo amin'ny fibebahana marina isika; tsy maintsy miaiky ny fahotantsika amin'ny fahatorotoroam-panahy lalina isika, mba hovanoina tsy ho hita intsony izany.”

“Tsy tokony hijanona intsony eo amin'ilay tany voaozona isika. Manakaiky haingana ny fiafaran'ny fotoam-pitsapana antsika isika. Aoka ny fanahy tsirairay hanontany hoe: Manao ahoana ny toetrako eo anatrehan'Andriamanitra? Tsy fantatsika izay havitsian'ny fotoana mety hanononana ny anarantsika eo amin'ny molotr'i Kristy, ka hanapahana farany ny raharahantsika. Inona re, inona tokoa moa no ho didy hivoaka? Ho isaina ho isan'ny marina va isika, sa ho voaisa ho isan'ny ratsy fanahy?”

“Aoka hitsangana ny fiangonana, ka hibeaka amin'ireo fihemorany eo anatrehan'Andriamanitra. Aoka hifoha ny mpiambina, ka haneno ny trompetra amin'ny feo mazava sy voafaritra. Fampitandremana voafaritra tsara no tsy maintsy torintsika. Andriamanitra no mandidy ny mpanompony hoe: ‘Miantsoa mafy, aza mitsitsy, asandrato tahaka ny trompetra ny feonao, ka ambarao amin'ny oloko ny fahadisoany, ary amin'ny

taranak'i Jakoba ny fahotany.' Tsy maintsy voasarika ny sain'ny olona; raha tsy tratra izany, dia zava-poana ny ezaka rehetra; na dia misy anjely avy any an-danitra hidina ka hiteny aminy aza, dia tsy hitondra soa mihoatra noho ny hoe miteny amin'ny sofin'ny fahafatesana mangatsiaka izy ny teniny. Tsy maintsy taitra hiroso amin'ny asa ny fiangonana. Ny Fanahin'Andriamanitra dia tsy ho tonga velively raha tsy efa manomana ny lalana izy. Tokony hisy fandinihana lalina sy mafy ny fo. Tokony hisy vavaka miray saina sy maharitra, ary amin'ny finoana no itakiana ny fampanantenan'Andriamanitra. Tokony hisy, tsy fitafiana lamba fisaonana amin'ny tena tahaka ny tamin'ny andro fahiny, fa fanetren-tena lalina ao amin'ny fanahy. Tsy manana antony na iray aza isika hidera tena na hanandra-tena. Tokony hanetry tena eo ambanin'ny tanana mahery an'Andriamanitra isika. Hiseho Izy hampionona sy hitahy ireo izay tena mitady Azy.”

“Ny asa dia eo anoloantsika; hiditra amin'izany va isika? Tsy maintsy miasa haingana isika, tsy maintsy mandroso tsy miato. Tsy maintsy miomana ho amin'ilay andro lehibe an'ny Tompo isika. Tsy manam-potoana ho very isika, tsy manam-potoana hirosoana amin'ny fikasana feno fitiavan-tena. Tsy maintsy ampitandremana izao tontolo izao. Inona no ataontsika amin'ny maha-olona antsika tsirairay avy mba hitondrana ny fahazavana eo anatrehan'ny hafa? Andriamanitra dia namela ny asany ho an'ny olona rehetra; samy manana ny anjara asany hotanterahina ny tsirairay, ary tsy mahazo manao tsirambina izany asa izany isika raha tsy amin'ny loza manjo ny fanahintsika.”

“Ry rahalahiko, hampalahelovinareo va ny Fanahy Masina ka hampandosirinareo Izy? Harindranareo any ivelany va ilay Mpamonjy voatahy, satria tsy vonona ho amin'ny fanatrehany ianareo? Avelanareo ho very va ny fanahy noho ny tsy fahalalany ny fahamarinana, satria tia loatra ny fiadanana ianareo ka tsy te-hitondra ny enta-mavesatra izay nentin'i Jesosy ho anareo? Aoka isika hifoha hiala amin'ny torimaso. ‘Mahonòna, miambena; fa ny devoly fahavalonareo, tahaka ny liona mieronana, mandehandeha mitady izay harapany.’” Review and Herald, 22 Martsa 1887.